

בעניין :

1. **עזבון המנוח _____ עבד אלהאדי**

ת.ז. _____

2. **עבדאלהאדי ת.ז. _____**

תושבי שכונת אלאמל, חאן יונס- רצועת עזה

ע"י ב"כ עוה"ד שירין בטשון (מ.ר. 32737) ו/או לינה אבו-מוך
זועבי (מ.ר. 33775) ו/או יוסי וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או עדי לנדאו
(מ.ר. 29189) ו/או חוה מטרס עירון (מ.ר. 35174) ו/או גיל גן-מור
(מ.ר. 37962) ו/או סיגי בן ארי (מ.ר. 37566)

התובעים

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200
טל : 02-6283555-02 פקס : 02-6276317
-נגד-

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ת"א- אזרחי
רח' הנרייטה סולד 1, תל אביב 64921
טל : 03-6970282 פקס : 03-6918541

הנתבעת

מהות התביעה: נזיקית, פיצויים בגין נזקי גוף

סכום התביעה : עד גבול סמכות ביהמ"ש

כ ת ב ת ב י ע ה

האירוע:

1. "לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא יט, טז).
2. בגמרא במסכת סנהדרין פורשה הלכה זו בצורה מוחשית¹:
"מנין לרואה חברו טובע בנהר או חיה גוררתו, או ליסטים באים עליו, שהוא חייב להצילו?
תלמוד לומר: "לא תעמוד על דם רעך" (ההדגשה שלנו, ש.ב.).
3. כך, ביום 16.3.03, הבחין הקטין _____ עבד אלהאדי (להלן: **עבד אלהאדי** או _____) תושב שכונת אלאמל בחאן יונס (להלן: **שכונת אלאמל** או **השכונה**) באנשים פצועים הזועקים לעזרה בחצר שכונתו. הם נפצעו מירי של כוחות צה"ל בשכונה.
4. נסער כולו יצא מביתו לכיוון החצר יחד עם חבריו להושיט עזרה לפצועים, כאשר לפתע החל ירי לעברו ולעבר חבריו. _____ נפצע מהירי.
5. אמבולנסים הוזעקו למקום לפינוי כלל הפצועים, אולם ירי החיילים לא פסח על האמבולנסים, אשר נדרש להם זמן מה להגיע לפצועים.
העתק מדו"ח האמבולנס מצורף ומסומן **כנספח א'** לכתב התביעה.
6. _____ עבד אלהאדי נפצע מכדור שחדר לגבו ויצא מבטנו. הכדור גרם לריסוק איברים פנימיים בגופו וגרם לדימום חד בחזהו ובטנו.
7. זמן קצר לאחר שהובהל לבית החולים, נקבע מותו.

העתק מהודעת הפטירה מצורף ומסומן **כנספח ב'** לכתב התביעה.

8. מסכת העובדות המתוארת לעיל תיקרא להלן: **האירוע**.

הצדדים לתביעה:

9. התובע 1 הינו עזבונו של המנוח הקטין _____ עבדאלהאדי, יליד 24.12.1985, תושב שכונת אלאמל בעירחאן יונס שברצועת עזה. העתק מצו הירושה ותרגומו לעברית מצורפים **כנספחים ג' ו-ד'** לכתב התביעה בהתאמה.
10. המנוח היה בשנה האחרונה ללימודיו ולמד באותה עת לבחינות הגמר בבית הספר. הוא היה בריא בגופו ובנפשו עובר לאירוע וקיפח את חייו עת ניסה להציל חיי אחרים.
11. התובעים מדגישים, כי המנוח לא עשה שום פעולה או נטל חלק בפעולה מסוג כלשהו שהיה בה כדי להוות עילה לירי עליו.
12. התובע 2 הינו אביו ואפוטרופסו של המנוח _____ עבד אלהאדי ומנהל עזבונו בפועל.
13. הנתבעת, מדינת ישראל, הינה והיתה בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה האחראית ו/או המפקחת ו/או בעלת השליטה ו/או המפעילה ו/או הממונה על פעולותיהם ו/או מחדליהם של כוחות הביטחון הפועלים מטעמה, לרבות חיילי צה"ל, שוטרים ו/או כוחות ביטחון אחרים (להלן: **חיילים** או **חיילי צה"ל**) וכן אחראית על פעולותיהן של רשויות החקירה הפועלות מטעמה, לרבות הפרקליטות הצבאית והמשטרה הצבאית החוקרת (להלן: **רשויות החקירה**).
14. כמו כן הנתבעת, מדינת ישראל, היתה בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה בעלת השליטה בגדה המערבית ורצועת עזה, לרבות שכונת אלאמל, ואחראית על הסדר והביטחון באזור, וכן על חייהם, שלומם ורכושם של התושבים המתגוררים בו.

תלונת המוקד להגנת הפרט:

15. ביום 29.9.03 פנתה עו"ד לינה אבו מוך-זועבי מהמוקד להגנת הפרט (להלן: **המוקד**) ליועץ המשפטי בעזה (להלן: **יועמ"ש עזה**) ולפרקליט פיקוד דרום (להלן: **פרקליטות דרום**) בבקשה לפתוח בחקירת האירוע ממנו עולה התנהגות פלילית חמורה מצד החיילים. העתק ממכתבה של עו"ד אבו מוך-זועבי מצורף ומסומן **כנספח ה'** לכתב התביעה.
16. ביום 30.11.03 שלחה גבי' עלוה קולן מהמוקד תזכורת לפרקליטות דרום בשל אי קבלת מענה למכתבה של עו"ד אבו מוך-זועבי.
17. במענה למכתבה של גבי' קולן, פנתה פרקליטות דרום בבקשה לצרף את מכתבה של עו"ד אבו מוך-זועבי ולשגר אליהם בשנית.
18. כבר ביום 1.12.03 נשלח המכתב בשנית כמבוקש. במכתב מיום 13.1.04 נענינו כי התלונה נמצאת בבירור. העתק ממכתבו של סרן גוריון, תובע צבאי, מצורף ומסומן **כנספח ו'** לכתב התביעה.
19. בעקבות תכתובות נוספות ליועמ"ש עזה ולפרקליטות דרום, נענינו שוב במכתב מיום 18.3.04 כי "הטענות עדיין בבדיקה". העתק ממכתב סרן רן כהן, תובע צבאי, מצורף ומסומן **כנספח ז'** לכתב התביעה.
20. בסופו של דבר ולאחר תכתובות ותזכורות נוספות, נתקבלה תשובתו של סרן ישראל בר מלשכת יועמ"ש עזה, לפיה קיימת אפשרות כי המנוח נפגע כתוצאה מחילופי אש בין צה"ל

לבין חמושים פלסטינים. מתשובתו של סרן בר עולה כי צה"ל החליט שלא לפתוח בחקירת אירוע מותו של ____ עבד אלהאדי, למרות חומרתו. העתק מתשובתו של סרן בר ממצורף ומסומן כנספח ח' לכתב התביעה.

מקרי מוות נוספים בשכונת אלאמל:

מותו של הפעוט ____ אלבדרסאוי בשכונת אלאמל:

21. ביום 2.10.03 נורה למוות הפעוט _____ אלבדרסאוי, ת.ז. _____, תושב שכונת אלאמל (להלן: **הפעוט** ____ אלבדרסאוי או **הפעוט**).
22. הפעוט ____ אלבדרסאוי, יליד 15.4.02, טיפס לבדו לגג ביתו. אמו סברה שהוא יצא בעקבות אביו מהבית, ואולם משלא הבחין בו אביו, חשש שהוא עלה לגג, ועל כן מיהר לעלות לגג בעקבותיו.
23. לפתע שמע האב קול ירי וצעקה. משהגיע לגג הבחין בבנו פצוע וחש להרימו, אולם ירי נמשך לעברו מכיוון המוצב הצבאי הסמוך.
24. בנס ניצל האב ____ אלבדרסאוי אשר חרף הירי הרים את בנו והוביל אותו בדחיפות לבית החולים לקבלת טיפול רפואי דחוף.
25. כעבור יומיים מת הפעוט מפצעיו בבית החולים. הוא נפגע בראשו ונותר אולם סבל משטף דם נמשך ומת.
26. הודעה בגין אירוע מותו של הפעוט נשלחה למשרד הביטחון ולרשויות הצבא סמוך למועד האירוע, על ידי עורכי הדין מהמוקד להגנת הפרט, באי כח אביו ואפוטרופסו של הפעוט.
27. בהודעה שנתקבלה בכתב מטעם פרקליטות דרום מיום 17.1.05, נמסר כי התלונה עדיין "בבדיקה".

מותו של ____ אלאוסתאז, בן 32:

28. ביום 14.1.05 הגיע מר _____ אלאוסתאז, ת.ז. _____, יליד 30.11.72, לשכונת אלאמל, לאסוף את אשתו מבית חברים בשכונה.
29. הוא עמד בפתח הבניין בו התגוררו חבריו, צלצל באינטרקום להודיע על בואו והמתין עד לפתיחת דלת הבניין. לפתע נשמעו יריות.
30. חבריו ירדו לראות את מקור הירי ומצאוהו מושלך ופצוע. הוא הובהל לבית החולים, שם נקבע מותו. הוא הותיר אחריו הורים שכולים, אישה ותינוקת.
31. הודעה על ארוע מותו של ____ אלאוסתאז נמסרה למשרד הבטחון.

תגובת הצבא לירי לעבר שכונת המגורים אלאמל:

32. ביום 21.3.04 פנתה הח"מ לרשויות הצבא, לרבות הפרקליט הצבאי הראשי ולמחלקת דין בינלאומי בצה"ל, בבקשה לנקיטת צעדים דחופים למניעת פגיעה בתושבי שכונת אלאמל החשופים לסכנה מתמדת לגופם, חייהם ורכושם כתוצאה מהירי הבלתי מבוקר מכיוון המוצבים הצבאיים המצויים בסמיכות גבוהה מאוד לשכונה. העתקים מפניות הח"מ מצורפים ומסומנים כנספחים ט' ו-י' לכתב התביעה.
33. בתשובה מסרן מירב זוברבלאט ממחלקת דין בילאומי בצה"ל נמסר כי :

"המדובר על פי רוב בירי תגובתי לאש שנפתחה לעבר כוחות צה"ל או לאירועים אחרים שסיכנו את ביטחון הכוחות או האזור... מאחר שכך, הגורם שאחראי בראש ובראשונה לירי באזור הינם פעילי הטרור, העושים שימוש ציני במבני השכונה לשם ביצוע פעילות חבלנית עויינת, לרבות ירי לעבר עמדות צה"ל הסמוכות, תוך סיכון האוכלוסיה מקרבה מתבצע הירי. לצערנו, כל עוד נמשך ירי מהשכונה, לא יהיה מנוס מביצוע ירי תגובתי" (ההדגשה שלי, ש.ב.).

העתק מתשובת סרן מירב זוברבלאט מצורך ומסומן כנספח יא' לכתב התביעה.

אי חקירה:

34. כאמור לעיל, מתשובתו של יועמ"ש עזה לפניית המוקד עולה כי צה"ל החליט שלא לפתוח בחקירת האירוע, למרות חומרתו.
35. טענת המדינה לפיה היו חילופי ירי עם חמושים פלסטינים, בה כופרים התובעים, אין בה כדי להסביר את הצורך בירי לעבר המנוח אשר לא היה חמוש ויצא מביתו אך לצורך הצלת הפצועים. גישת הנתבעת לפיה בנסיבות אלה החיילים פטורים מאחריות באופן גורף, ללא בחינת הנסיבות הספציפיות של המקרה הנדון, היא גישה שמעודדת חוסר זהירות, אדישות וזלזול בערך של קדושת החיים והנפש וכן זלזול בעקרון שלטון החוק.
36. החסינות (*impunity*) שמעניקה בכך המדינה ליורים הוא הבסיס לזלזול בשלטון החוק וכר פורה לפגיעה הולכת וגוברת בזכויות אדם. כאשר אווירת הסלחנות והיעדר הענישה אינם מתפוגגים אף במקרים בהם אזרחים, שאינם מעורבים בלחימה, לרבות ילדים קטנים, נשים וזקנים, נהרגים, מבטא הדבר מסר של **זלזול בוטה בחיי אדם**. תהא הרטוריקה הרשמית של הצבא אשר תהא, זלזול זה מחלחל אל כל שדרות הצבא, החל במפקדים וכלה באחרון החיילים. באווירת לית דין ולית דיין, יודע כל חייל כי ניתן לו רישיון להרוג וחסיונות מעונש.
37. רק לאחרונה נחשף הציבור הישראלי למספר פרשיות חמורות ביותר של הפרת טוהר הנשק וזלזול בחיי אדם, אשר התפרסמו בכלי התקשורת. הניסיון הרב שרכש המוקד בשנים האחרונות מלמד, כי פרשיות אלו הן רק קצה הקרחון לתופעה רחבה הרבה יותר. לא מן הנמנע, שבאווירה זו של יד קלה על ההדק, מורה מפקד לחייליו להכריז בקשר הפלוגתי כי יש לירות בכל מי שמתקרב למוצב, אפילו יהיה ילד בן שלוש, כפי שיוחס למ"פ פלוגת גבעתי באותה פרשת וידוא הריגה מפורסמת, בה נהרגה הנערה אימאן אלהמאס בת 13.
38. גם בית הדין הצבאי לערעורים הזהיר מפני ההשלכות של אי עריכת חקירות "אפקטיביות, נמרצות וממצות":

"חזקה על הפרקליט הצבאי הראשי כי ישקול אם יש מקום לבחון שוב את המדיניות הנוכחית בעניין חקירתם של מעשים חריגים בשטחים (ובמיוחד, מעשים שאינם במהלך פעילות לוחמתית), על מנת להבטיח כי החקירות תהיינה אפקטיביות, נמרצות וממצות - כדי לשרש את העבירות או, למצער, למנוע התפשטותן, על כל המשמעות השליליות שלהן ועל השלכותיהן החמורות (ע"מ/28/04 סמ"ר ב.ס. נ' התובע הצבאי הראשי).

39. התובעים רואים בחומרה רבה החלטת הפרקליטות הצבאית שלא לחקור את האירוע ו/או להסתפק אך ב"בירור". המדובר במקרה חמור ביותר בו קטין חף מפשע קיפח את חייו כאשר כל אשמתו היתה שניסה להושיט עזרה לפצועים. החלטה זו מפגינה זלזול בחיי המנוח וזלזול בחיי האוכלוסייה הפלסטינית בכלל ובחייהם ושלמות גופם של תושבי שכונת אלאמל בחאן יונס בפרט, במיוחד לאור הישנות מקרי המוות של אזרחים תמימים וחפים מפשע, כמפורט לעיל.

40. מן הראוי היה שהפרקליטות הצבאית תיתן את הדעת על מקרים מהסוג הנ"ל, תתחקר את חייליה המשרתים באזור ותערוך חקירה מקיפה אודות הפגיעה החמורה באוכלוסייה האזרחית ותבחן מידתיות הפעולות המבוצעות. מחדלה זה מעיד על אישור והסכמה מראש עם העוולות הנגרמות, מהן פליליות ומהן נזיקיות.

41. בהקשר זה ראוי לציין דברי הנשיא ברק בבג"צ 4764/04 רופאים לזכויות אדם נגד מפקד כוחות צה"ל בעזה, תק-על 2004 (2), סעיפים 7 ו-35 לפסק דינו:

"פעולות הלחימה של הצבא אינן נעשות בחלל משפטי. קיימות נורמות משפטיות - חלקן של המשפט הבינלאומי המעוגן באמנות שישראל צד להן, וחלקן בכללי היסוד של המשפט הישראלי - הקובעות כלים באשר לניהול של לחימה...

אכן, כל פעולות הלחימה של כל צבא כפופות לכללי המשפט הבינלאומי העוסקים בפעילות זו. עמדתי על כך באחת הפרשות בצייני כי "גם בתקופת לחימה יש לקיים את הדינים החלים על לחימה. גם בתקופת לחימה יש לעשות הכל כדי להגן על האוכלוסייה האזרחית (בג"צ 3114/02 ברכה נ' שר הביטחון, פ"ד נו(3) 11, 16. להלן: פרשת ברכה)".

"במסגרת הפנמתם של הדינים ההומניטריים מן הראוי הוא כי יודגש, כי חובתו של המפקד הצבאי אינה מתמצית בהימנעות הצבא מפגיעה בחייהם ובכבודם של התושבים המקומיים (החובה "השלילית": פסקה 1 לעיל). חובתו היא גם "חיובית" (שם). **עליו להגן על חייהם וכבודם של התושבים המקומיים, הכל במגבלות הזמן והמקום**" (ההדגשות שלי, ש.ב.).

42. ויפים הם דבריו של הנשיא ברק בע"א 1354/97 עכאשה מחמוד נגד מדינת ישראל, ניתן ביום 6.12.04 וטרם פורסם, בס' 16 לפסק דינו:

"הגורמים הפועלים לאכיפת החוק אינם רשאים להשליט סדר "בכל מחיר". מבלי להמעט מחשיבות האינטרס שבשמירה על הסדר הציבורי, יש לזכור כי כוחות הביטחון אינם רשאים לעשות הכל כדי לדכא התפרעות או לפתוח ציר תנועה. עליהם לנקוט רק באמצעים שהם סבירים בנסיבות העניין. **לא בכל הנסיבות קיימת הצדקה לדכא התפרעות במחיר של סיכון חיי אדם. גם במצבי סכנה אין היתר לעשות הכל כדי למנוע סכנה.** גם תחת סכנה יש לנקוט רק באותם אמצעים שהם סבירים בנסיבות העניין" (ההדגשה שלי, ש.ב.).

הטיעון המשפטי:

נטל הראיה:

43. התובעים יטענו כי לא היתה להם ידיעה ו/או היכולת לדעת מהן למעשה הנסיבות שגרמו לירי אשר הביא לידי הנזק הנטען ולמותו של המנוח, וכי הנזק נגרם על ידי נכס ו/או דבר שלנתבעת היתה שליטה מלאה עליו וכי נסיבות הירי שגרם לנזק מתיישבות יותר עם המסקנה כי הנתבעת ו/או מי מטעמה לא נקטה זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהיא נקטה זהירות סבירה.

על כן יטענו התובעים כי על הנתבעת נטל הראיה להוכיח ו/או להראות כי לא היתה לגבי הירי שהביא לידי הנזק התרשלות שתחוב עליה.

44. בנוסף ולחילופין יטענו התובעים כי הנזק שנגרם להם כתוצאה מהירי נגרם על ידי דבר מסוכן ו/או על ידי דבר שנמלט ועלול היה לגרום נזק בהימלטו ואשר היה בבעלות ו/או בשליטת הנתבעת ו/או מי מהפועלים מטעמה ו/או שלוחיה.

45. על כן יטענו התובעים כי על הנתבעת הראיה להוכיח ו/או להראות כי לא היתה לגבי הדבר המסוכן או הנמלט התרשלות שתחוב עליה.

אחריות החיילים:

תקיפה:

46. התובעים יטענו כי אירוע הירי מהווה תקיפה כמשמעותו בסעיף 23 לפקודת הניקין (נוסח חדש), תשכ"ח-1986 (להלן: **הפקודה**).

47. התובעים יטענו כי אי חקירת האירוע המתואר לעיל, מהווה אישרור בדיעבד של מעשה החיילים.

רשלנות:

48. התובעים יטענו כי עוולת התקיפה מהווה עוולת רשלנות בפני עצמה.

49. בנוסף ולחילופין יטענו התובעים כי הירי בוצע בעקבות רשלנות ו/או פזיזות ו/או חוסר זהירות ו/או קלות דעת מצד החיילים, שלוחיה של הנתבעת, אשר התבטאו במעשים ו/או במחדלים הבאים:

א. ירי רנדומלי ובלתי מבוקר לעבר שכונת מגורים תוך סיכון חיי אדם;

ב. ירי בנסיבות שאינן מצדיקות שימוש כזה ו/או מבלי לדעת את היעד לירי ו/או מבלי לוודא את יעדו ו/או בצורה בלתי מבוקרת;

ג. ביצוע הירי ללא מתן הודעה ו/או קריאה ו/או אזהרה ללא סיבות המצדיקות זאת;

ד. חריגה מסמכות תוך גרימת מוות לאדם אחר;

ה. ביצוע ירי מטווח קצר ו/או מטווח המסכן חיי אדם ו/או מטווח שבו הירי גורם לפגיעה קשה ו/או בניגוד להוראות הפתיחה באש ו/או באופן המהווה התנהגות פרועה באזור מגורים ו/או התנהגות שאינה הולמת ו/או התנהגות רשלנית;

ו. ביצוע ירי כאשר לא נשקפת סכנה ממשית לחיילים ולא היתה כל הצדקה לביצועו;

ז. ביצוע ירי שלא למטרה כשרה כלשהי ו/או למטרה פסולה;

ח. ביצוע ירי ללא קבלת היתר מהחייל המוסמך לכך ו/או בניגוד להוראות המחייבות בעניין בנסיבות העניין;

ט. ירי בניגוד להוראות הפיקוד העליון ו/או בניגוד להוראות מטכ"ל ו/או בניגוד להוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או בניגוד להוראות הפתיחה באש ו/או בניגוד להוראות שניתנו להם על פי דין ו/או בניגוד לחובות חקוקות שנועדו לשמור ולהגן על גופם ובריאותם של בני אדם מסוגו של המנוח;

י. לא פעלו כפי שחייב סביר היה פועל, בנסיבות העניין, כדי למנוע את אירוע הירי ותוצאותיו הקשות;

יא. נהגו ברשלנות ו/או בחוסר זהירות ו/או בקלות דעת כלפי חייו, שלמות גופו וכבודו האנושי של המנוח;

יב. הפרו ופגעו במידה העולה על הנדרש בזכויותיהם החוקתיות של התובעים, ובייחוד בזכות לקניין, בזכות לכבוד ובזכות לחיים ושלמות גוף;

יג. פעלו בניגוד להוראות ו/או להנחיות בדבר פתיחה באש באזור מגורים, התרשלו במילוי תפקידם ולא עשו את כל שביכולתם לעשות כדי למנוע את הנזק לגוף ולחיים;

יד. הפרו את הוראות הדין הפנימי והבינלאומי כאחד, המחייב שמירה על אוכלוסייה אזרחית והחובה שלא לפגוע בה;

טו. הפרו את החובות החקוקות שבדין כמפורט להלן;

50. התובעים אינם יודעים את זהותו ו/או שמו של החייל ו/או החיילים אשר ביצעו את המעשה ו/או המחדל שבעקבותיו נהרג המנוח, כולם ביחד ו/או כל אחד מהם לחוד, ועל הנתבעת מוטלת החובה לגלותם ביחד עם כל המסמכים, הדו"חות, הפרטים, החקירות, הצילומים והנתונים הנוגעים לאירוע נשוא התביעה. הנתבעת מתבקשת כמו כן לגלות את כל רישומי פעולות השטח של כוחות הביטחון ביום האירוע. לאור האמור לעיל, התובעים שומרים לעצמם את הזכות להעלות טענות נוספות ו/או משלימות ו/או מצטברות ו/או חלופיות עם הגשת המסמכים הנוגעים באירוע נשוא התביעה על-ידי הנתבעת.

הפרת חובה חקוקה:

51. בנוסף ולחילופין יטענו התובעים כי במעשיהם ו/או מחדליהם של החיילים, שלוחיה של הנתבעת, הפרו הללו את החובות החקוקות המפורטות להלן, אשר נועדו לפי מובן להגן על סוג האנשים עימם נמנים התובעים והמנוח, ואשר כתוצאה מהפרתן נגרמו הנזקים להם טוענים התובעים:

א. סעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, התשנ"ב-1992, האוסר פגיעה בחייו, גופו וכבוד של אדם וסעיף 11 המחייב רשויות השלטון לכבד את הזכויות המוגנות באותו חוק;

ב. סעיפים 334 ו-335 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) האוסרים פגיעה ופגיעה בנסיבות מחמירות תוך שימוש בנשק;

ג. הוראות פרק י', סימן א' לחוק העונשין, העוסקות בגרימת מוות.

ד. סעיף 286 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, האוסר על הפרת הוראת חיקוק במזיד;

ה. סעיף 27 לאמנת ז'נבה הקובע, בין היתר, כי "מוגנים זכאים בכל הנסיבות ליחס של דרך ארץ לגופם, לכבודם, לזכויותיהם המשפחתיות, לאמונתם ולפולחנם, לנימוסיהם ולמנהגיהם. היחס אליהם יהיה תמיד אנושי, והם יוגנו במיוחד מכל מעשי אלימות או איומי אלימות, ומפני עלבונות וסקרנות הרבים";

ו. סעיף 25 לאמנת בדבר הדינים והמנהגים של מלחמה ביבשה (האג 1907) (להלן: **אמנת האג**) האוסר, בין היתר, התקפה או הפגזה על מקומות מגורים;

ז. סעיף 46 לאמנת האג הקובע, בין היתר, כי יש לכבד חיי אדם;

ח. סעיפים 68 ו-70 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (להלן: **חוק השיפוט הצבאי**) האוסרים על חריגה במזיד מסמכויות וגרימת נזק אגב החריגה או על ידה;

ט. סעיף 124 לחוק השיפוט הצבאי הדין בהתרשלות.

אחריות הנתבעת:

52. התובעים יטענו כי הנתבעת אחראית באחריות **שילוחית** בגין רשלנותם ו/או חוסר זהירותם ו/או פזיזותם ו/או קלות דעתם ו/או הפרת חובות חקוקות מצידם של החיילים אשר ביצעו את הירי וגרמו למותו של המנוח כמפורט לעיל, וזאת בהיותם שלוחיה ו/או פועלים מטעמה.

53. כן יטענו התובעים כי אי חקירת אירוע מותו של ____ עבד אלהאדי מהווה אישור בדיעבד והשלמה עם התנהגותם הפלילית והחמורה של החיילים, המהווה בין היתר גם עוולת תקיפה חמורה.

54. עוד יטענו התובעים כי הנתבעת אחראית באחריות ישירה לנזקים שנגרמו לתובעים עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה מצידם של החיילים, המתבטאים בין היתר במעשים ו/או במחדלים הבאים:

א. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ו/או מחדליהם של החיילים הפועלים מטעמה, שלוחיה, ו/או פעלה בחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה;

ב. לא דאגה להדריך ו/או להגדיר לשלוחיה את דבר חובתם בשמירה על זכויות האוכלוסייה הפלסטינית האזרחית ברצועה, לרבות שמירה על חייהם, שלמות גופם ורכושם ואיסור הפגיעה בזכויותיהם כאמור;

ג. הפקידה ביצוע פעולותיה בידי אנשים לא מיומנים ו/או לא מתאימים לתפקיד;

ד. לא הדריכה כיאות את שלוחיה בהגנה על זכויות אדם בסיסיות במהלך מילוי תפקידם ו/או לא נתנה הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ידעו או ישמרו עליהן;

ה. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את אירוע הירי ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה;

ו. לא דאגה להבהיר ו/או להסביר ו/או להעביר לחיילים וכוחות הביטחון הפועלים מטעמה, שלוחיה, את הוראות ו/או הנחיות בדבר פתיחה באש תוך הימנעות מסיכון חיי אדם;

ז. לא דאגה להבהיר ו/או להסביר ו/או להעביר לחיילים וכוחות הביטחון הפועלים מטעמה, שלוחיה, את הוראות הפתיחה באש ושימוש בנשק;

ח. לא פעלה כפי שרשות אחראית, זהירה ונבונה היתה פועלת בנסיבות העניין כדי למנוע את האירועים ונזקיהם;

ט. לא פעלה כפי שרשות אחראית, זהירה ונבונה היתה פועלת בנסיבות העניין לחקירה מיידית של האירוע, איתור החיילים האחראים והעמדתם לדין;

י. צפתה ו/או היתה צריכה לצפות, שמחדליה יביאו לנזקיהם של התובעים;

יא. לא דאגה להבהיר ו/או להעביר לחיילים את חובתם החיובית והשלילית להגנה על האוכלוסייה האזרחית בגדה וברצועה ובפרט בשכונת אלאמל, מכח הדין הבינלאומי והפנימי.

הנזק:

55. למצער, הנזק העיקרי שנגרם במקרה הנ"ל אינו באמת ניתן לכימות. הנזק לקטין בן 17 שאיבד את ההזדמנות להצליח, להתפתח, לעבוד, להתחתן, להוליד ילדים ולפתח את חייו. במלים אחרות, איבד את זכותו לחיות. חיים שאי אפשר להחזירם עוד. ועל מה ולמה? כי

ניסה לקיים מצווה ולהושיט עזרה לאחר המצוי בסכנת חיים ומאחר שחייל היושב במוצב הצבאי הסמוך **חשב אולי** שהוא מהווה סיכון, או **אולי לא חשב כלל**. הסבל שנגרם להוריו גם הוא לא ניתן באמת לכימות, לגדל ילד, נער ולאבד אותו בהרף עין, על לא עוול בכפו. יחד עם זאת והודות לדיני הנזיקין חלק ניכר מהנזקים ניתן לכמתם, הן בדמות חישוב קיצור תוחלת חיים והן בדמות אובדן השתכרות עתידית המגיעים לעזבונו של המנוח שנכנס לנעליו.

56. כך, עזבונו של המנוח (תובע מס' 1) זכאי לפיצוי בגין אובדן השתכרות ו/או אובדן כושר השתכרות בשנים האבודות, בגין קיצור תוחלת חייו של המנוח, בגין כאבו וסבלו ממועד פגיעתו ועד מותו וכן בגין הוצאות קבורה לפי הפירוט שלהלן.

57. להלן פירוט הנזקים אשר נגרמו לתובע:

נזק מיוחד:

25,000 ש"ח

הוצאות קבורה, מצבה ואבל

נזק כללי:

א. פיצוי בגין כאב וסבל;

ב. פיצוי בגין הפסד השתכרות והפסד כושר השתכרות בשנים האבודות;

(ע"א 140/00, 550/01 עזבונו המנוח אטינגר ז"ל ואח' נ' החברה לשיקום הרובע

היהודי, תק- עליון 2004 (1) 2452).

ג. הפסד בגין קיצור תוחלת חיים.

58. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

59. לאור האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין את הנתבעת ולחייבה לשלם לתובעים את נזיקיהם כמפורט לעיל, בתוספת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד, הכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין.

ירושלים: 15 מרץ 2005

שירין בטשון, עו"ד
ב"כ התובעים

(ת.ש. 27150)